

Izjava OHR-a na konferenciji za medije međunarodnih organizacija

Odgovor OHR-a na zaključke Vlade RS o Memorijalnom centru u Srebrenici

Reakcijama na Odluku visokog predstavnika kojom se proglašava novi Zakon o Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje pogrešno su prezentirane mjere koje je visoki predstavnik poduzeo jučer.

Odluka koju je jučer donio visoki predstavnik o Memorijalnom centru Srebrenica ne odnosi se na posebni status niti na ustavne promjene, nego na rješavanje zabrinutosti porodica u vezi sa budućnošću i dugoročnim statusom Spomen obilježja. Visoki predstavnik je odlučio da se ovo pitanje ne može ostaviti otvorenim nakon isteka njegovog mandata.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira zauzeo je jasan stav po pitanju nezakonitog proglašenja distrikta na teritoriji Općine Srebrenica. Prošle sedmice, Vijeće za implementaciju mira je izjavilo: "Bosna i Hercegovina je prihvatila, u skladu sa Daytonskim mirovnim sporazumom, da u potpunosti poštuje i promovira realizaciju obaveza koje postoje prema Ustavu Bosne i Hercegovine, kao što je predviđeno Aneksom 4 ... Bosna i Hercegovina i dalje mora poštovati ove obaveze na koje ni na koji način ne utiče presuda koju je donio Međunarodni sud pravde 26. februara".

Drugim riječima, jedini način da se izmijeni status Srebrenice jeste putem mehanizama koje propisuje Daytonski mirovni sporazum, i presuda Međunarodnog suda pravde, pravno gledajući, nema nikakvog uticaja na status ove općine.

Odlukom visokog predstavnika kojom se osniva Memorijalni centar Srebrenica-Potočari spomen obilježje i mezarje podržava se ovakav stav i on je potpuno u skladu sa Aneksom 4 Daytonskog mirovnog sporazuma, odnosno sa Ustavom BiH.

Činjenica da će država rukovoditi Memorijalnim centrom ne uspostavlja nikakav ekstrateritorijalni status. Srebrenica i Memorijalni centar ostaju u Republici Srpskoj i, na taj način u okviru, Bosne i Hercegovine. Iako je sada SIPA nadležna za osiguranje Centra, kao što je nadležna za sigurnost brojnih drugih objekata u Republici Srpskoj, uključujući i sjedište Uprave za indirektno oporezivanje i urede Vijeća ministara u Banja Luci, na to područje će se i dalje primjenjivati zakoni RS, kao i njene pravosudne i druge nadležnosti.

Zastupnički dom BiH je 13. juna 2007. godine raspravljao o Zakonu o Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje. Iako ni jedan zastupnik nije glasao protiv nacрта nije postojala potrebna entitetska većina za daljnje odvijanje parlamentarnog procesa.

Takav razvoj situacije nije bio iznenađujući. Tokom svih etapa uspostave Memorijalnog centra u Potočarima visoki predstavnici su morali koristiti svoja ovlaštenja definisana Aneksom 10. Dejtonskog mirovnog sporazuma, s obzirom da se lokalni akteri nisu mogli usaglasiti i ostvariti napredak koji je od osnovnog značaja za porodice žrtava.

Najavljujući jučer svoju odluku, visoki predstavnik je rekao: "Memorijalni centar je jedan od ključnih elemenata u nastojanjima koja ova zemlja čini po pitanju suočavanja sa genocidom počinjenim u Srebrenici i ublažavanjem duboke patnje koju on i dalje uzrokuje. Sigurna i ispravno planirana

budućnost ovoga Centra bitna je svakom časnom građaninu Bosne i Hercegovine, bez obzira iz koje zajednice dolazio.”